2024/2035

31.7.2024

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2024/2035

ze dne 29. července 2024

o nesouladu jednotkových sazeb poplatků za letové navigační služby stanovených Itálií pro rok 2024

(oznámeno pod číslem C(2024) 5240)

(Pouze italské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 ze dne 10. března 2004 o poskytování letových navigačních služeb v jednotném evropském nebi ([1]), a zejména na čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení,

S ohledem na prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/317 ze dne 11. února 2019, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti a systém poplatků v jednotném evropském nebi a kterým se ruší prováděcí nařízení (EU) č. 390/2013 a (EU) č. 391/2013 ([2]), a zejména na čl. 29 odst. 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

1. SOUVISLOSTI

(1) V souladu s čl. 29 odst. 3 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 má Komise ověřit, zda byly jednotkové sazby pro každou oblast zpoplatnění stanovené členskými státy pro každý rok referenčního období vypočítány v souladu s čl. 25 odst. 2 uvedeného prováděcího nařízení.

(2) Do 20. prosince 2023 informovaly členské státy Komisi podle čl. 29 odst. 2 písm. c) prováděcího nařízení (EU) 2019/317 o svých jednotkových sazbách pro rok 2024. Komise přistoupila k ověření uvedenému v čl. 29 odst. 3 prvním pododstavci uvedeného prováděcího nařízení.

(3) Pokud Komise shledá, že jednotková sazba není v souladu s požadavky stanovenými v čl. 25 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) 2019/317, musí informovat dotčený členský stát a vyzvat jej k předložení revidované jednotkové sazby podle čl. 29 odst. 3 druhého pododstavce uvedeného prováděcího nařízení.

2. POSTUP

(4) V rámci ověřování provedených podle čl. 29 odst. 3 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 Komise zjistila nesrovnalosti v jednotkových sazbách traťových navigačních služeb a letištních a přibližovacích služeb stanovených Itálií pro rok 2024. Tyto nesrovnalosti se týkají následujících úprav zahrnutých do jednotkových sazeb traťových navigačních služeb a letištních a přibližovacích služeb Itálie pro rok 2024 ve vztahu k poskytovateli letových navigačních služeb „ENAV“:

a) úpravy sdílení nákladového rizika vyplývající z roku 2022 v souvislosti s nepředvídanými změnami v nákladech nových a stávajících investic poskytovatele ENAV ve smyslu čl. 28 odst. 3 písm. a) a čl. 28 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) 2019/317;

b) úpravy sdílení nákladového rizika vyplývající z roku 2022 v souvislosti s nepředvídanými změnami v úrokových sazbách úvěrů financujících náklady vznikající při poskytování letových navigačních služeb poskytovatele ENAV ve smyslu čl. 28 odst. 3 písm. d) a čl. 28 odst. 6 prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

([1]) Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 10, http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj.
([2]) Úř. věst. L 56, 25.2.2019, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.

(5) Úpravy sdílení nákladového rizika uvedené ve 4. bodě odůvodnění (dále jen „úpravy sdílení nákladového rizika“) Itálie původně zahrnula do předběžných údajů o jednotkových sazbách pro rok 2024, které Komise obdržela dne 7. června 2023 v souladu s čl. 29 odst. 2 písm. a) prováděcího nařízení (EU) 2019/317. Tyto úpravy byly následně dále doloženy ve zprávě o sdílení nákladového rizika, kterou Itálie předložila Komisi dne 11. září 2023 v souladu s čl. 28 odst. 7 prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

(6) Dne 4. října 2023 zaslala Komise dopis vnitrostátnímu dozorovému orgánu Itálie (dále jen „italský vnitrostátní dozorový orgán“). V uvedeném dopise vyjádřila Komise obavy ohledně souladu úprav sdílení nákladového rizika navržených Itálií, které je nutno zahrnout do jednotkových sazeb pro rok 2024, s prováděcím nařízením (EU) 2019/317. Italský vnitrostátní dozorový orgán byl proto vyzván, aby úpravy sdílení nákladového rizika obsažené v navrhovaných jednotkových sazbách pro rok 2024 napravil s cílem zajistit soulad těchto jednotkových sazeb s prováděcím nařízením (EU) 2019/317.

(7) Dne 2. listopadu 2023 předložil italský vnitrostátní dozorový orgán Komisi aktualizované výkazní tabulky pro stanovování jednotkových sazeb pro rok 2024 v souladu s čl. 29 odst. 2 písm. b) prováděcího nařízení (EU) 2019/317. Výkazní tabulky obsahovaly revidované úpravy sdílení nákladového rizika, které vyplývají z kalendářního roku 2022 a byly zahrnuty do navrhovaných jednotkových sazeb pro rok 2024.

(8) Itálie stanovila své jednotkové sazby pro rok 2024 v prosinci 2023 a informovala o tom Komisi dne 20. prosince 2023 v souladu s čl. 29 odst. 2 písm. c) prováděcího nařízení (EU) 2019/317. Dne 22. prosince 2023 předložila Itálie Komisi revidovanou zprávu o sdílení nákladového rizika týkající se roku 2022 (dále jen „revidovaná zpráva o sdílení nákladového rizika“), která dokládá revidované úpravy sdílení nákladového rizika zahrnuté do jednotkových sazeb pro rok 2024.

(9) Ve dnech 18. ledna 2024 a 10. června 2024 informovala Komise italský vnitrostátní dozorový orgán o přetrvávajících obavách, pokud jde o úpravy sdílení nákladového rizika zahrnuté do jednotkových sazeb pro rok 2024. Komise vyzvala Itálii, aby se těmito obavami zabývala. Ve svých odpovědích obdržených dne 5. února 2024 a 27. června 2024 poskytl italský vnitrostátní dozorový orgán Komisi dodatečné informace týkající se výpočtu úprav sdílení nákladového rizika, aniž by tyto úpravy jakkoliv opravil.

3. **ANALÝZA**

(10) Komise zjistila, že úpravy sdílení nákladového rizika, které Itálie zahrnula do svých jednotkových sazeb pro rok 2024, jsou i nadále nesprávně vypočteny z důvodu chybného uplatňování právních požadavků týkajících se úhrady nákladů od uživatelů vzdušného prostoru vzniklých za půjčky na zajištění finančních prostředků pro poskytování letových navigačních služeb. Pro zjištění Komise jsou relevantní následující právní požadavky.

(11) Podle čl. 15 odst. 3 písm. a) a c) nařízení (ES) č. 550/2004 mají členské státy stanovit poplatky za dostupnost letových navigačních služeb za kalendářní rok na základě stanovených nákladů. V souladu s čl. 15 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 550/2004 ve spojení s čl. 10 odst. 2 písm. b) a čl. 22 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 určí členské státy tyto stanovené náklady ve svých plánech výkonnosti před začátkem každého referenčního období a pro každý kalendářní rok referenčního období. Jak je stanoveno v čl. 15 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 550/2004, stanovené náklady za poskytnutí letových navigačních služeb zahrnují mimo jiné „náležité úroky investovaného kapitálu“.

(12) V souladu s čl. 22 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 ve spojení s bodem 3.3 písm. f) přílohy II uvedeného prováděcího nařízení má být předpoklad úrokové sazby („stanovená úroková sazba“) stanoven předem v plánu výkonnosti pro každý rok referenčního období pro účely stanovení kapitálových nákladů. Kromě toho z těchto právních ustanovení vyplývá, že stanovená úroková sazba se musí rovnat váženému průměru úrokové sazby z přijatých úvěrů, který podle očekávání v daném roce vznikne poskytovatelům letových navigačních služeb ([3]).

([3]) Stanovená úroková sazba je stanovena ve výkazní tabulce „Celkové náklady a jednotkové náklady“ (dále jen „tabulka 1“), která je uvedena v příloze VII prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

(13) „Skutečná úroková sazba“ vykazovaná po skončení kalendářního roku se musí rovnat skutečně vzniklému váženému průměru úrokové sazby z přijatých úvěrů poskytovatele letových navigačních služeb podle čl. 22 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 ve spojení s článkem 23 uvedeného prováděcího nařízení ([4]).

(14) Kromě toho z definice v čl. 2 bodě 1 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 jasně vyplývá, že jakoukoli částkou vykázanou jako „skutečné náklady“ se rozumí skutečně vynaložené náklady za poskytování letových navigačních služeb v kalendářním roce uvedené v ověřené účetní závěrce, nebo v případě, že tato ověřená účetní závěrka není k dispozici, podléhající závěrečnému auditu poskytovatele letových navigačních služeb. Skutečné náklady vykazované za úrokové sazby půjček na zajištění finančních prostředků pro poskytování letových navigačních služeb by proto neměly překročit náklady, které v tomto ohledu poskytovateli letových navigačních služeb skutečně vznikly.

Zjištění týkající se úprav sdílení nákladového rizika, pokud jde o nové a stávající investice

(15) Itálie do svých jednotkových sazeb pro traťovou navigaci a pro letištní přibližovací služby na rok 2024 zahrnula úpravy vyplývající z nepředvídaných změn v nákladech na nové a stávající investice do dlouhodobých aktiv ([5]) poskytovatele ENAV podle čl. 28 odst. 3 písm. a) a čl. 28 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) 2019/317. Tyto náklady zahrnují náklady na kapitál účtované ve vztahu k novým a stávajícím investicím.

(16) Komise konstatuje, že Itálie ve svých výkazních tabulkách traťových navigačních služeb a letištních a přibližovacích služeb předložených Komisi dne 2. listopadu 2023 a 20. prosince 2024 a v revidované zprávě o sdílení nákladových rizik nesprávně vykázala vážený průměr úrokové sazby, který v roce 2022 skutečně vznikl poskytovateli ENAV. Itálie skutečně vykázala každoroční vážený průměr úrokové sazby ve výši 2,64 % v případě poskytovatele ENAV pro rok 2022, která je výrazně vyšší než odpovídající údaj uvedený ve výroční zprávě tohoto poskytovatele pro rok 2022, konkrétně 1,47 %.

(17) Při komunikaci s Komisí Itálie nezpochybnila zjištění, že vykázaná skutečná úroková sazba neodráží vážený průměr úrokové sazby skutečně vzniklý poskytovateli ENAV v roce 2022 na zajištění finančních prostředků pro náklady na poskytování letových navigačních služeb. Podle Itálie vykázaná „skutečná“ úroková sazba sestává z „bezrizikové míry“ a „rizikové prémie“, které nejsou založeny na účelné vážené úrokové sazbě zaznamenané poskytovatelem ENAV.

(18) Tento nesoulad ve srovnání s úrokovou sazbou skutečně vzniklou poskytovateli ENAV je podle jeho výroční zprávy nedůvodný a není v souladu s požadavky čl. 22 odst. 4 a článku 23 prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

(19) V důsledku zjištěného použití nesprávné skutečné úrokové sazby pro výpočet úprav sdílení nákladového rizika uvedené ve 4. bodě odůvodnění písm. a) jsou tyto úpravy nesprávné.

Zjištění týkající se úprav sdílení nákladového rizika v souvislosti s nepředvídanými změnami úrokových sazeb úvěrů

(20) Itálie do svých jednotkových sazeb pro traťovou navigaci a pro letištní přibližovací služby na rok 2024 zahrnula úpravy vyplývající z nepředvídaných změn úrokových sazeb úvěrů financujících náklady na poskytování letových navigačních služeb poskytovatele ENAV ve smyslu čl. 28 odst. 3 písm. d) a čl. 28 odst. 6 prováděcího nařízení (EU) 2019/317. Tyto úpravy se použijí s ohledem na dluhové financování čistých krátkodobých aktiv poskytovatele letových navigačních služeb vzhledem k tomu, že se na náklady na půjčky na zajištění finančních prostředků pro dlouhodobá aktiva již vztahuje čl. 28 odst. 3 písm. a) a čl. 28 odst. 4, které řeší rozdíly v nákladech na nové a stávající investice.

([4]) Skutečná úroková sazba se vykazuje ve výkazní tabulce „Celkové náklady a jednotkové náklady“ (dále jen „tabulka 1“), která je uvedena v příloze VII prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

([5]) V souladu s čl. 2 bodem 15 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 se „novou a stávající investicí“ rozumí získání, vývoj, náhrada, modernizace nebo leasing dlouhodobých aktiv, přičemž odpisové náklady, náklady na kapitál nebo provozní náklady v případě leasingu vznikly pro tuto investici během referenčního období a jsou pokryté plánem výkonnosti.

(21) Ve své revidované zprávě o sdílení nákladového rizika použila Itálie, pokud jde o úpravy sdílení nákladového rizika o nepředvídané změny v úrokových sazbách ve smyslu čl. 28 odst. 3 písm. d) a čl. 28 odst. 6 prováděcího nařízení (EU) 2019/317, správný vykázaný skutečný vážený průměr úrokové sazby poskytovatele ENAV pro rok 2022, konkrétně 1,47 %, což je v souladu s výroční zprávou tohoto poskytovatele. Použitá skutečná úroková sazba se proto liší od úprav sdílení nákladového rizika na náklady nových a stávajících investic, u nichž byla použita vyšší úroková sazba, která není v souladu s výroční zprávou poskytovatele ENAV, jak je vysvětleno 16. bodě odůvodnění.

(22) Itálie však v revidované zprávě o sdílení nákladového rizika chybně změnila stanovenou úrokovou sazbu stanovenou v jejím plánu výkonnosti pro třetí referenční období (2020–2024) pro účely výpočtu úprav sdílení nákladového rizika nepředvídané změny úrokových sazeb úvěrů. Itálie totiž použila upravenou stanovenou úrokovou sazbu pro poskytovatele ENAV pro rok 2022 ve výši 0,69 %, která se významně odchyluje od stanovené úrokové sazby ve výši 1,86 % stanovené Itálií v jejím plánu výkonnosti pro třetí referenční období, který Itálie předložila Komisi dne 10. října 2022.

(23) Při výměně informací s Komisí Itálie tvrdila, že stanovená úroková sazba musí být revidována pro účely úprav sdílení nákladového rizika v souvislosti s nepředvídanými změnami úrokových sazeb úvěrů, aby byla zajištěna srovnatelnost se skutečnou úrokovou sazbou poskytovatele ENAV ve výši 1,47 % pro rok 2022.

(24) Taková úprava *ex post* stanovené úrokové sazby stanovené v plánu výkonnosti během referenčního období však není povolená právními předpisy. Členský stát může podle čl. 18 odst. 1 prováděcího nařízení (EU) 2019/317 požádat o revizi svého plánu výkonnosti, včetně případné revize výkonnostních cílů efektivity nákladů a stanovených nákladů v něm obsažených, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném článku a podléhají následnému schválení Komisí. Itálie však žádnou takovou žádost nepředložila a žádná revize výkonnostních cílů efektivity nákladů se zpětnou platností po skončení dotyčného kalendářního roku není povolena, jak je stanoveno v čl. 18 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

(25) Komise dále konstatuje, že nevyhovující úprava *ex post* stanovené úrokové sazby pro rok 2022 narušuje výpočet rozdílů mezi stanovenými náklady účtovanými uživatelům a skutečnými náklady, které poskytovateli ENAV vznikly v souvislosti s částkami úroků ze splácení jeho půjček. Je zřejmé, že Itálie účtovala uživatelům vzdušného prostoru v rámci stanovených nákladů pro rok 2022 náklady na kapitál pro poskytovatele ENAV stanovené na základě stanovené úrokové sazby ve výši 1,86 %. Tyto stanovené náklady je proto třeba zohlednit při použití mechanismu sdílení nákladových rizik bez jakékoli změny, a to i pokud jde o základní parametry stanovené úrokové sazby.

(26) Itálie proto nesprávně vypočítala úpravy sdílení nákladového rizika uvedené ve 4. bodě odůvodnění písm. b) vyplývající z nepředvídaných změn úrokových sazeb úvěrů financujících náklady na poskytování letových navigačních služeb.

4. **ZÁVĚR**

(27) Na základě analýzy uvedené v 10. až 26. bodě odůvodnění Komise konstatuje, že zjištěné nesrovnalosti, pokud jde o úpravy sdílení nákladového rizika, vedou v rámci mechanismu sdílení nákladového rizika k nadměrné kompenzaci poskytovatele ENAV pro náklady, které mu skutečně nevznikly, a naopak k nezpůsobilým dodatečným částkám účtovaným uživatelům v rámci mechanismu sdílení nákladových rizik jako součást jednotkových sazeb pro rok 2024.

(28) Komise proto dospěla k závěru, že jednotkové sazby pro rok 2024 stanovené Itálií pro její oblast zpoplatnění traťových navigačních služeb a pro oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb nejsou v souladu s čl. 25 odst. 2 písm. d) prováděcího nařízení (EU) 2019/317, pokud jde o výpočet úprav o sdílení nákladového rizika podle čl. 28 odst. 4 a 6 prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

(29) V souladu s čl. 29 odst. 3 druhým pododstavcem prováděcího nařízení (EU) 2019/317 se Itálie vyzývá, aby předložila Komisi revidované jednotkové sazby pro rok 2024. Komise navrhla opravy výpočtu jednotkových sazeb pro rok 2024 uvedených v příloze tohoto rozhodnutí. Je možné, že budou-li k dispozici další skutkové okolnosti podložené přiměřenými důkazy, Itálie navrhne opravy výpočtu jednotkových sazeb pro rok 2024, které se liší od oprav navržených Komisí,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Jednotkové sazby pro rok 2024 stanovené Itálií pro její oblast zpoplatnění traťových navigačních služeb a pro oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb uvedené v příloze I tohoto rozhodnutí nejsou v souladu s požadavky stanovenými v čl. 25 odst. 2 písm. d) prováděcího nařízení (EU) 2019/317.

Článek 2

Itálie se vyzývá, aby Komisi předložila revidované jednotkové sazby pro rok 2024 pro oblasti zpoplatnění uvedené v článku 1.

Při výpočtu svých revidovaných jednotkových sazeb pro rok 2024 může Itálie zohlednit navrhované opravy úprav o sdílení nákladového rizika, které jsou uvedeny v příloze II tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Italské republice.

V Bruselu dne 29. července 2024.

Za Komisi
Wopke HOEKSTRA
člen Komise

PŘÍLOHA I

Jednotkové sazby pro rok 2024, jež nesplňují požadavky stanovené v čl. 25 odst. 2 písm. d) prováděcího nařízení (EU) 2019/317

Oblast zpoplatnění	Jednotkové sazby pro rok 2024
Itálie – oblast zpoplatnění traťových navigačních služeb	68,77 EUR
Itálie – oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb 1	193,05 EUR
Itálie – oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb 2	216,28 EUR

PŘÍLOHA II

Navrhované opravy jednotkových sazeb pro rok 2024

Oblast zpoplatnění	Úpravy sdílení nákladového rizika vyplývající z kalendářního roku 2022 a zahrnuté do jednotkových sazeb pro rok 2024 ([1])		Výsledné jednotkové sazby pro rok 2024 po uplatnění navrhovaných oprav (v EUR)
	Částky zahrnuté Itálií do jednotkových sazeb pro rok 2024 ([2]) (v tisících EUR)	Navrhované opravené částky pro revidované jednotkové sazby pro rok 2024 ([3]) (v tisících EUR)	
Itálie – oblast zpoplatnění traťových navigačních služeb	– 4 929,0	– 8 105,4	68,48
Itálie – oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb 1	– 103,7	– 438,5	191,59
Itálie – oblast zpoplatnění letištních a přibližovacích služeb 2	– 514,9	– 910,1	215,11

([1]) Celkové částky pro úpravy uvedené v čl. 25 odst. 2 písm. d) prováděcího nařízení (EU) 2019/317, které zahrnují rozdíly v nákladech podle čl. 28 odst. 4 až 6 uvedeného prováděcího nařízení.

([2]) Částky na úrovni oblasti zpoplatnění uvedené ve výkazních tabulkách, které Itálie předložila Komisi.

([3]) Opravené částky založené na těchto předpokladech úrokových sazeb:
— stanovená úroková sazba ve výši 1,86 % pro rok 2022, jak je uvedeno v plánu výkonnosti Itálie pro třetí referenční období,
— skutečný účinný vážený průměrný úrok provozovatele ENAV ve výši 1,47 %, jak je uvedeno ve výroční zprávě provozovatele ENAV pro rok 2022.